

6 Φεβρουαρίου 2023

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ:

Τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

ΘΕΜΑ: Ανοιχτή επιστολή προς τον Πρωθυπουργό από τα Τμήματα Μουσικών Σπουδών των ελληνικών ΑΕΙ σχετικά με τις πρόσφατες εξαγγελίες για τις μουσικές σπουδές στην Ελλάδα

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Οι Κοσμήτορες των Σχολών:

Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνών Ιονίου Πανεπιστημίου,
Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών Πανεπιστημίου
Μακεδονίας, Μουσικών Σπουδών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Καλών
Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφικής
Σχολής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

οι Πρόεδροι των Τμημάτων:

Μουσικών Σπουδών Ιονίου Πανεπιστημίου, Μουσικής Επιστήμης και
Τέχνης Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Μουσικών Σπουδών Εθνικού και
Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Μουσικών Σπουδών
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

με έκπληξη διαβάσαμε την κατηγορηματική και ανεπιφύλακτη δήλωσή σας μέσω ανάρτησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ότι: *«στη χώρα μας (...) δεν έχουμε, δεν είχαμε ποτέ, σπουδές πανεπιστημιακού επιπέδου στις παραστατικές τέχνες»* και ότι *«υπάρχουν βέβαια πανεπιστημιακά τμήματα (...) Μουσικών Σπουδών, αλλά έχουν διαφορετική κατεύθυνση»*

Κύριε Πρωθυπουργέ, όπως θα επιβεβαιώσει το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, και τα πέντε Τμήματα Μουσικών Σπουδών ΑΕΙ που υπάρχουν στην χώρα καλλιεργούν σε τριτοβάθμιο επίπεδο την τέχνη της Μουσικής, προσφέροντας ανώτατη εκπαίδευση από το προπτυχιακό μέχρι και διδακτορικό επίπεδο. Η πλειοψηφία των Τμημάτων αυτών έχουν απο την ίδρυσή τους καλλιτεχνική-παραστατική κατεύθυνση και εκπαιδεύουν εδώ και πολλά χρόνια καλλιτέχνες και παιδαγωγούς στο πλήρες φάσμα των σχετικών αντικειμένων: Μουσική Εκτέλεση (performance), Σύνθεση, Διεύθυνση Μουσικών Συνόλων, Παραδοσιακή Μουσική, Μουσική Μπαρόκ, σπουδές Τζαζ, Βυζαντινή Μουσική, Ηλεκτροακουστική Σύνθεση. Πρόκειται για τμήματα πλήρως διεθνοποιημένα, με προγράμματα τετραετούς ή πενταετούς φοίτησης τα οποία αξιολογήθηκαν ήδη μία ή και δύο φορές από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης με τη σύμπραξη διεθνών επιτροπών αξιολόγησης, και πιστοποιήθηκαν κατά το νόμο ως απολύτως συμβατά με τα διεθνή αντίστοιχα πρότυπα. Εύλογα λοιπόν διερωτώμεθα γιατί όλα τα παραπάνω δεδομένα μοιάζουν έξαφνα να αγνοούνται στις δημόσιες ανακοινώσεις της Κυβέρνησης που τελευταία διαβάζουμε.

Αντιλαμβανόμαστε πλήρως την αγωνία των αποφοίτων της ωδειακής εκπαίδευσης σχετικά με τη διαχρονική έλλειψη διαβάθμισης των σπουδών τους, για τις πολλές γκρίζες ζώνες που διέπουν τα επαγγελματικά τους δικαιώματα, καθώς και για την έλλειψη κάθε θεσμικής πρόβλεψης όσον αφορά την ομαλή πρόσβασή τους στην ανώτατη εκπαίδευση, και δηλώνουμε έτοιμοι να συμβάλουμε με κάθε τρόπο στην εξυγίανση ενός απαράδεκτου καθεστώτος που δεν περιποιεί τιμή στη χώρα μας. Έχουμε όμως τουλάχιστον αντίστοιχη κατανόηση για την αγωνία των χιλιάδων άξιων αποφοίτων που ολοκλήρωσαν τα τελευταία 20 χρόνια ανώτατες σπουδές στα δημόσια ιδρύματα όπου υπηρετούμε, και που έκτοτε συμμετέχουν ενεργά στη μουσική ζωή του τόπου συμβάλλοντας καθοριστικά στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμισή της, όσο και για την αγωνία των σημερινών φοιτητών μας, που επέλεξαν να ακολουθήσουν το δρόμο της ανώτατης μουσικής εκπαίδευσης σε Ελληνικά ΑΕΙ. Έτσι, απορούμε

διαβάζοντας περί συγκρότησης ομάδων εργασίας υπό την σκέπη του Υπουργείου Πολιτισμού με σκοπό «τη δημιουργία δημόσιων πανεπιστημιακού επιπέδου σπουδών στην τέχνη της Μουσικής», όπου φαίνεται να αγνοείται πλήρως το γεγονός ότι τέτοιες σπουδές, πλήρως πιστοποιημένες και σε πλήρη συμμόρφωση με όλες τις προδιαγραφές ποιότητας, προσφέρονται ήδη στη χώρα μας σε ανώτατο επίπεδο, και να παρακάμπτεται έτσι πρακτικά η σχετική προσφορά του συνόλου του ακαδημαϊκού και καλλιτεχνικού κόσμου των Τμημάτων Μουσικών Σπουδών των ΑΕΙ της χώρας υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ο διακηρυγμένος στόχος των ανακοινώσεων περί «διαμόρφωσης Εθνικής Πολιτικής για την Καλλιτεχνική Εκπαίδευση στη Μουσική» δεν μπορεί παρά να μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους. Δεν θεωρούμε ωστόσο ότι ένας τέτοιος στόχος θα μπορούσε να επιτευχθεί χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του πεδίου των μουσικών σπουδών στη χώρα, όπως υφίσταται σήμερα. Επίσης, θα ήταν πραγματικά κρίμα η όλη προσπάθεια να γίνει με τρόπο που θα συντηρούσε στρεβλώσεις και συντεχνιακές αντιπαλότητες ετών, οι οποίες αποτυπώνονται μεταξύ άλλων στη χρόνια διελκυστίνδα μεταξύ Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού πάνω στο ζήτημα της μουσικής εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα, ανησυχούμε διότι η διαβάθμιση της ωδειακής εκπαίδευσης, που αποτελεί πράγματι δίκαιο αίτημα δεκαετιών, δεν νοείται να εισαχθεί χωρίς μια ταυτόχρονη γενναία αναβάθμιση των ξεπερασμένων προγραμμάτων ωδειακών σπουδών (σχεδιασμένων τη δεκαετία του 1950...) αλλά και των όλως προβληματικών και αναποτελεσματικών μεθόδων και διαδικασιών εποπτείας εφαρμογής τους, στοιχεία παγκοίμως γνωστά, περί των οποίων εντούτοις δεν ακούμε προς το παρόν να γίνεται πολύς λόγος. Πράγματι, η διαβάθμιση και θεσμική διασύνδεση της ωδειακής με την πανεπιστημιακή παιδεία θα ήταν ευχής έργο να γίνει, υπό τον όρο ότι στην ωδειακή εκπαίδευση θα τηρούνται εφεξής τα ίδια αυστηρά, διεθνή πρότυπα εξωτερικού ελέγχου, αξιολόγησης και πιστοποίησης προσωπικού και σπουδών που ισχύουν σήμερα για το σύνολο της

πανεπιστημιακής μουσικής εκπαίδευσης. Την αξία και τον τρόπο διασφάλισης αυτών των προτύπων τα ιδρύματά μας τα γνωρίζουν και τα εφαρμόζουν σε συνεργασία με τις αρμόδιες δημόσιες εποπτικές αρχές του Υπουργείου Παιδείας με αίσθημα ευθύνης απέναντι στην καλλιτεχνική και εκπαιδευτική κοινότητα, στην ελληνική Πολιτεία και τον Έλληνα πολίτη.

Εν κατακλείδι, όλοι οι εδώ συνυπογράφωντες και μαζί τους οι πολυπληθείς ακαδημαϊκές κοινότητες που εκπροσωπούν, αναγνωρίζουμε την κρισιμότητα της στιγμής όσον αφορά την (επιτέλους) ορθολογική διαμόρφωση ενός σύγχρονου, ολοκληρωμένου συμπεριληπτικού και ουσιαστικού Εθνικού Συστήματος Μουσικής Παιδείας, και παραμένουμε πάντοτε, ως οφείλουμε, στη διάθεση της Πολιτείας για να συμβάλουμε σε αυτό με κάθε τρόπο.

Με εκτίμηση,

Μαρία Αλεξάνδρου
Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Γεώργιος Βράνος
Καθηγητής
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Αναστασία Γεωργάκη
Καθηγήτρια
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δήμος Δημητριάδης
Καθηγητής
Κοσμήτορας Σχολής Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνών
Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Αθανάσιος Ζέρβας
Καθηγητής
Κοσμήτορας Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και
Τεχνών
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Στέλλα Λάββα
Αναπληρώτρια καθηγήτρια
Κοσμήτορας Σχολής Καλών Τεχνών
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Αναστασία Σιώψη
Καθηγήτρια
Πρόεδρος Τμήματος Μουσικών Σπουδών
Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Αθανάσιος Τρικούπης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Κοσμήτορας Σχολής Μουσικών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Αχιλλέας Χαλδαιάκης
Καθηγητής
Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών